

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української філології
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць учасників
VI Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»
пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 25 травня 2016 р.)

Випуск 7

Рівне
2016

УДК: 81.161.2
ББК: 81.2 Укр.
Л 59

*Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 3 від 31 березня 2016 року)*

Рецензенти:

Степаненко Микола Іванович, доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Висоцький Анатолій Васильович, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Редакційна колегія:

Вокальчук Г. М., доктор філол. н., проф., зав. каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (гол. ред.);

Гаврилук Н. В., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Щербачук Н. П., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Архангельська А. М., доктор філол. н., проф. каф. славистики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Деменчук О. В., доктор філол. н., професор, зав. каф. романо-германської філології РДГУ;

Тищенко О. В., доктор філол. н., професор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності;

Хом'як І. М., доктор пед. н., проф., зав. каф. української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Богдан С. К., канд. філол. н., проф., зав. каф. історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мединська Н. М., канд. філол. н., проф., зав. каф. української мови та методик викладання Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Степанова О. І., канд. філол. н., доцент каф. педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) РДГУ;

Совтис Н. М., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шульжук Н. В., канд. філол. н., доцент, зав. каф. методики викладання та культури української мови РДГУ;

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., викл. каф. української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Ліпкевич О. Б., аспірантка каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 25 травня 2016 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 7. – 2016. – 252 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

До збірника увійшли статті учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 25 травня 2016 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво- й ідіостилістики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Видання здійснено в межах наукового проекту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «Лінгвістичні студії молодих дослідників» за сприяння управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації.

© Авторів статей, 2016

1. ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

УДК 81'373 : 159.93-115

Деменчук Олег

(Доктор філологічних наук, професор)

СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ЛЕКСИКИ В ПЕРСПЕКТИВІ ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У розвідці схарактеризовано типи і стратегії семантичної деривації лексики. На матеріалі перцептивів української, польської та англійської мов з'ясовано особливості динаміки розвитку семантичної парадигми лексики в зіставно-типологічному аспекті.

Ключові слова: семантична деривація, ситуація, учасник (актант), перспектива, профіль.

The paper focuses on types and strategies of vocabulary semantic derivation. Based on perception vocabulary of the Ukrainian, Polish and English languages, the paper ascertains the peculiarities of vocabulary semantic paradigm development dynamics in the contrastive and typological aspects.

Key words: semantic derivation, situation, participant (actant), perspective, profile.

На сучасному етапі ефективність розв'язання будь-якої проблеми у мовознавстві значною мірою залежить від того, наскільки всебічно дослідник проводить аналіз мовного явища, зважаючи інколи не стільки на власне лінгвістичну характеристику об'єкта дослідження, скільки на його гносеологічну властивість бути елементом мовної когніції, що відображає особливості природи людського знання, закономірності пізнавальної діяльності людини, специфіку її мисленневих стратегій тощо. Представляючи когнітивний (у широкому сенсі) вимір об'єкта дослідження, такого типу характеристики засвідчують його динамічний потенціал, який у сфері лексичної семантики набуває іпостасі теоретичного конструкта під назвою семантична деривація. Когнітивний складник визнається ключовим параметром **семантичної деривації**, оскільки, як вважають, фіксує «стійкі асоціації, пов'язані з уявленням про явище, яке позначає слово» [5, с. 193].

Актуальність обраної теми зумовлена загальним антропоцентричним спрямуванням сучасних семантичних теорій, тенденцією до поглибленого вивчення динаміки лексико-семантичних систем близькоспоріднених та неспоріднених мов, що пов'язано з усвідомленням і визнанням факту функціональної та когнітивної природи мови як такої.

Дослідження семантичної деривації лексики, які проводяться в межах функціональної та когнітивної лінгвістики, ставлять за мету описати типи або способи переходу від одного значення до іншого. При цьому наголошується, що способи переходу однакові для будь-якого рівня (лексичного, словотвірного, граматичного), зважаючи на те, що на цих рівнях задіяні спільні семантичні механізми [4, с. 384]. З цієї перспективи не принципово, чи семантична деривація розглядається в аспекті схеми Куриловича (презумпція дериваційного зв'язку окремих значень із головним (вихідним) значенням), чи схеми Якобсона (презумпція виведення окремих значень із загального значення (інваріанта), оскільки важливішим є завдання з'ясувати загальні когнітивні механізми, які лежать в основі семантичної деривації. Доцільним у цьому сенсі було введення поняття концептуальної схеми – конструкта, який представляє різні значення багатозначного слова як єдине ціле [1, с. 584]. Така точка зору корелює з ідеєю системності семантичної деривації лексики, що в аспекті міжмовних досліджень потребує з'ясування особливостей семантичного потенціалу слів та динаміки розвитку їх семантичної парадигми в близькоспоріднених та неспоріднених мовах.

Мета розвідки – схарактеризувати типи і стратегії семантичної деривації лексики в аспекті міжмовних досліджень. Для ілюстрації міжмовних відповідей скористаємося лексичним матеріалом слов'янських та германських мов (перцептивна лексика української, польської та англійської мов).

Мета дослідження зумовлює необхідність розв'язання таких **завдань**:

- обґрунтувати засади дослідження семантичної деривації лексики в аспекті міжмовних досліджень;
- з'ясувати особливості динаміки розвитку семантичної парадигми лексики та визначити типи і стратегії семантичної деривації лексики в перспективі зіставних та типологічних досліджень;
- встановити типи відповідностей (подібностей та розбіжностей) реалізації семантичної деривації лексики в близькоспоріднених та неспоріднених мовах;
- визначити перспективи подальших досліджень семантичної деривації лексики.

Міжмовний аналіз семантичної деривації лексики ґрунтується на зіставному підході, який має на меті встановлення відповідностей (подібностей та відмінностей) типів і стратегій семантичних переходів між значеннями лексики в близькоспоріднених та неспоріднених мовах. Семантичний перехід – це «зв'язок між двома різними значеннями полісемічного слова або між значеннями одного й того ж слова в різні моменти його історії. Зв'язок полягає в тому, що два значення виражені в межах одного слова, тобто між ними є відношення семантичної деривації» [1, с. 399].

Методика міжмовного зіставлення семантичної деривації лексики орієнтується на низку припущень: а) семантика лексики кодує інформацію про особливості пізнання світу людиною у форматі концепту ситуації; б) концепт

ситуації – це лексичне відображення (у певній мові) певного фрагмента дійсності; в) концепт ситуації багатовимірний і відтворює результат концептуалізації світу дискурсу (певної ситуації або її фрагмента) в перспективі різних варіантів світопізнання людини; г) багатовимірність концепту ситуації передбачає різні способи його лексичного відображення; ґ) концепт ситуації має властивість внутрішнього (реалізованого в межах заданого концепту) та зовнішнього (спрямованого до меж іншого концепту) розширення; д) існують подібності та відмінності в мовній концептуалізації (лексикалізації) певної ситуації або її фрагмента.

В аспекті названих припущень процедура міжмовного зіставлення семантичної деривації лексики передбачає встановлення відповідностей (подібностей і розбіжностей) реалізації механізмів і стратегій розширення «концепту ситуації».

Репрезентативність семантики лексики у форматі концепту ситуації зумовлює вибір основи зіставлення, *tertium comparationis*. Ми обстоюємо ідею використання **моделі ситуації** як *tertium comparationis* у зіставленні семантичної деривації лексики в близькоспоріднених та неспоріднених мовах. Доцільність використання моделі ситуації як основи зіставлення зумовлена чинником універсальності концептуалізації ситуації, її схематизації в аспекті базових когнітивних стратегій виокремлення, фокусування уваги, дефокусування тощо.

Як метамовний конструкт модель ситуації виявляє ознаки пропозиціональної функції, в якій аргументи представляють результат осмислення суб'єктом когніції об'єкта пізнання, а предикат – когнітивне уявлення про сам акт цього осмислення. З цього погляду модель ситуації представляє зміст лексики як реалізацію відношень ключових учасників ситуації. Зокрема, зміст концепту перцептивної ситуації визначають учасники «суб'єкт сприйняття» та «об'єкт сприйняття», ситуації переміщення – учасники «траєкторія», «початкова точка» та «кінцева точка», ситуації місцезнаходження – учасник «місце» і т. ін. Будь-яка з цих ситуацій осмислюється як така (вибудовує свій концептуальний профіль) лише в **перспективі** певної пізнавальної (чуттєвої або ціннісної) позиції суб'єкта когніції. Зокрема, ситуація кваліфікується як перцептивна, якщо суб'єкт розглядає її в перспективі наочного сприйняття, як ситуація переміщення, якщо суб'єкт ідентифікує зміну місцезнаходження об'єкта, як ситуація місцезнаходження, якщо у фокусі уваги положення об'єкта і т. ін. Зазначимо, що будь-яка з цих ситуацій «за умовчанням (за домовленістю)» може бути представлена як вихідна, у тому сенсі, що може слугувати точкою відліку для іншої ситуації – цільової.

Ми дотримуємося позиції, що на роль вихідної може претендувати будь-яка ситуація. Усе залежить від того, як початково осмислюється сама ситуація, який її поточний профіль. Осмислення ситуації в іншій перспективі засвідчує зміну **профілю ситуації**. Зміна профілю ситуації передбачає зміну «точки споглядання» суб'єкта пізнання на ситуацію – суб'єкт осмислює (інтерпретує) ситуацію в новій (чуттєвій або ціннісній) перспективі. Ситуація може

змінювати як зовнішній, так і внутрішній профіль. Перехід в іншу ситуацію (ситуацію іншого семантичного класу) засвідчує зміну її зовнішнього профілю. Зміна профілю ситуації веде до розширення або звуження «повноважень» ключових учасників ситуації. Такі «повноваження» – суть характеристики, які учасники набувають або втрачають, виявляють або приховують у міру осмислення людиною змін, що відбуваються в світі (в певній ситуації) або в самій людині. Розширення або звуження «повноважень» ключових учасників ситуації засвідчує зміну **профілю актанта**. Зміна профілю визначає тип похідності. Змінюватися можуть:

а) тип або склад учасників ситуації (рольова похідність), пор. дериваційні стратегії зміни ситуації у напрямі «перцептивний рух» → «семіотичний рух»: укр. *мигати* «раз у раз яскраво блищати, світитися переливчастим світлом»: *Страшна блискавка мигає* → *мигати* «чим посылати короткі світлові сигнали»: *Мигати бортовими вогнями*; пол. *migać* «świecić nierównym lub przerywanym światłem»: *Lampa migala, aż zgasła* → *migać* «poruszać czymś bardzo szybko»: *Mignął konduktorowi biletem*; англ. *flash* «to illuminate intermittently»: *The darkened sky flashed by frequent lightning* → *flash* «to display suddenly and briefly»: *She flashed her ID card at the guard*. Цільова ситуація засвідчує зміну типу учасника: учасник-перцепт набуває статусу учасника-сигналу. Поза тим, ситуація поповнюється учасником-адресатом – той, кому адресований сигнал;

б) комунікативний ранг учасників ситуації (прагматична похідність), пор.: укр. *звучати* «мати якісь характерні ознаки, риси, певне забарвлення»: *Голос звучить тривогою* → *звучати* «виявлятися в звуках мови, пісні і т. ін. (про почуття, настрої і т. ін.)»: *У голосі звучить тривога*; пол. *szeleścić* «wydawać szelest»: *Liście szeleszczą na wietrze* → *szeleścić* «wywoływać szelest»: *Wiatr szeleści liśćmi*; англ. *smell* «to inhale the odour or scent of (a thing)»: *I smell the rose* → *smell* «to give out, send forth, or exhale an odour»: *The rose smells good to me*. Зміну вихідної ситуації визначає стратегія «зсуву фокуса уваги» – «зміщення центру уваги з одного учасника на іншого – за рахунок діатетичного зсуву, який підвищує у ранзі одного та понижує іншого» [3, с. 158];

в) категоріальна властивість учасників ситуації (таксономічна похідність), пор.: укр. *м'який* «який угинається, подається при дотику, натискуванні тощо»: *Вона скинула плац, умостила зручніше на м'яких подушках* → *м'який* «поступливий, піддатливий»: *Ти, куме, занадто м'який, занадто податливий*; пол. *miękki* «uginajNęcy się pod wpływem nacisku, nie dajNęcy wrażenia twardości, sztywności przy dotykaniu»: *miękka poduszka* → *miękki* «mało stanowczy; ustepliwy, łagodny, dobroduszny»: *Był za miękki do prowadzenia interesów*; англ. *soft* «yielding readily to touch or pressure; not hard or stiff»: *a soft pillow* → *soft* «yielding readily to emotions of a tender nature»: *He found himself quite soft on the subject*. Розширення концепту ситуації реалізується на основі аналогії за ознакою зміни таксономічного класу учасника: РІЧ → ЛЮДИНА;

г) денотативний статус учасників ситуації (референційна похідність), пор.: укр. *І невже це вона була в його обіймах, та велична, закутана в чорне, недоступно-далека, прекрасна* → чорне «розм. одяг, плаття такого кольору»: *Одягнуся в чорне, – піду в черниці запишуся*; пол. *czerni* «czarna tkanina»: *Dama spowita w czerni* → *czerni* «czarne ubranie»: *Postać w czerni*; англ. *black* «black fabric or material»: *She often dresses in black* → *black* «black clothing, esp. as a sign of mourning»: *He wore black at the funeral*. Цільова ситуація засвідчує зміну в типі референції учасника: атрибутивний (нереферентний) → атрибутивно-референтний;

г) позиційна характеристика учасників ситуації (дейктична похідність), пор.: укр. *мерехтіти* «світити тремтливо, нерівно (про світло); блимати, мигтати»: *Дощ посилювався, вогні в російському таборі тьмяно мерехтіли* → *мерехтіти* «відбивати слабке, нерівне, тремтливе світло; поблискувати»: *Безліч срібних свічників, дорогоцінних канделябрів і інших посудин стояла або висіла довкола, граючи і мерехтячи при слабім світлі тьмота*; пол. *migotać* «świecić nierównym lub przerywanym światłem, być widocznym raz po raz przez krótką chwilę»: *Ogień migotał na kominku* → *migotać* «mienić się w blasku światła; połyskiwać, skrzyć się»: *Rzeka migoce w słońcu*; англ. *twinkle* «to shine with rapidly intermittent light; to emit tremulous radiance; to sparkle; to glitter»: *A solitary light which twinkled through the darkness* → *twinkle* «to sparkle in the light»: *The diamond on her finger twinkled in the firelight*. Цільову ситуацію вивершує зміна локалізації суб'єкта спостереження: учасник «об'єкт світлової емісії» осмислюється як ситуативний об'єкт, що «виявляє себе» безвідносно до джерела емісії.

У перспективі міжмовного зіставлення семантичної деривації параметри «зміна профілю ситуації» (ситуативний параметр) та «зміна профілю учасника ситуації» (актантний параметр) виявляють відповідності (подібності й розбіжності) динаміки розвитку семантичної парадигми лексики в близькоспоріднених та неспоріднених мовах. Релевантність (значущість) таких параметрів у зіставленні семантичної похідності визначається їх здатністю відтворити (задати) перспективу розвитку певного стану справ.

Ситуативний параметр засвідчує подібності й розбіжності у зміні профілю ситуації зіставляваних лексичних одиниць або класу лексичних одиниць. Зміни профілю ситуації виявляють відповідність зовнішнього або внутрішнього профілю семантичної похідності.

Відповідність **зовнішнього** профілю встановлює подібності й розбіжності зміни профілю в перспективі переходу до іншої ситуації. Перехід в іншу ситуацію передбачає перебудову конфігурації концепту вихідної (прототипної) ситуації (напр., у спосіб додавання або вилучення учасника ситуації) або створення нової конфігурації. Зокрема, лексичне значення перцептивного дієслова *бачити* «сприймати очима, спостерігати», яке характеризує ситуацію «сприйняття», пор.: *Я бачу сірі будинки*, передбачає три обов'язкові актанти, два з яких – змінні учасники: *Я* (суб'єкт сприйняття) і *сірі будинки* (об'єкт

сприйняття) та один постійний учасник: *очи* – актант, інкорпорований у семантику перцептива (пор. англійське *She eyed the other passengers warily*, де інкорпорований актант виражений як кореневий елемент дієслова-присудка). Якщо видалити учасника «об’єкт сприйняття», пор.: *Я бачу!*, то ситуація «сприйняття» змінюється або на ситуацію «відновлення перцептивного контакту»: ‘Я знову бачу’, або «іронічної оцінки»: ‘Я бачу, як ти до мене ставишся’. Вилучення інкорпорованого актанта приведе до реномінації ситуації знаком із ширшим екстенсіоналом значення, наприклад, перцептивом *сприймати* «відображати у своїй свідомості предмети та явища об’єктивного світу, що діють у даний момент на органи чуття». Створення нової конфігурації відзначено в класі колоративних номінацій за ознакою ‘який має очі синього (блакитного) кольору’, пор.: укр. *блакитноокий*; *синьоокий*; пол. *blękitnooki*, *niebieskooki*; англ. *blue-eyed*. Названі відповідники виявляють подібності в реалізації (розширенні) концепту ситуації до меж асоціативної ситуації за ознакою зміни таксономічного класу учасника, пор.: укр. *синьоокі озера*, *синьоока ніч*, *синьоокі волошки*, *Волинь синьоока*, *синьоокі луки*, *синьоокий льон*, *синьоокі проліски*, *блакитноокий світанок*, *блакитноока мрія*; пол. *blękitnookie jeziora*, *blękitnooka toń*, *niebieskookie gwiazdy*; англ. *blue-eyed grass*, *blue-eyed soul music* (див. нижче). Розбіжностями відзначено перехід у зону оцінної ситуації в англійській мові (створення нової конфігурації), пор.: *blue-eyed* «innocent, ingenuous; favoured»: *blue-eyed boy*. В українській та польській мовах відсутність такого переходу кваліфікуємо як відповідність **нульового** профілю (нуль-профілю).

Відповідність **внутрішнього** профілю встановлює подібності й розбіжності семантичних переходів, реалізованих у межах тієї ж ситуації. Такі переходи можна спостерігати при підвищенні ступеня виокремлення (фокусування) або пониженні ступеня виокремлення (дефокусуванні) певних елементів ситуації. Названі ступені виокремлення можуть бути реалізовані через механізми: а) введення в поле зору або виведення з поля зору номінатора тих властивостей ситуації, які первісно були її істотними властивостями; б) зміни фокуса і тла; в) підсилення або послаблення фокуса за рахунок розширення або звуження його меж, створення множинних фокусів, накладання фокусів і т. ін., див. [2, с. 65]. Зокрема, перехід із ситуації «внутрішній (емоційний) стан людини» в ситуацію «зовнішнє вираження такого стану» в семантиці густативних номінацій укр. *кислий*, пол. *kwaśny*, англ. *sour*, реалізується на основі механізму створення множинних фокусів, які характеризують розвиток ситуації за ознакою вияву «супровідних» (суміжних) властивостей Експерієнцера (суб’єкта емоційного стану), пор.: укр. *кислий* «незадоволений, пригнічений, похмурий, сумний»: *Чого ти такий кислий, Яremo?* → «який виражає незадоволення, пригніченість, нудьгу, сум»: *кисле обличчя*, *кисла гримаса*, *кислий голос*, *кислий настрій*; пол. *kwaśny* «o człowieku: niezadowolony, ponury, zgryźliwy»: *Był kwaśny od samego rana* → «wyrządzający niezadowolenie, zły humor, będący oznaką złego nastroju»: *kwaśna mina*, *kwaśny uśmiech*, *kwaśne*

uwagi; англ. *sour* «having a harsh, morose, or peevish disposition; sullen, austere; gloomy, discontented, embittered»: *sour editor* → «displaying, expressing, or implying displeasure or discontent; peevish, cross»: *sour countenance, looks, mouth, words, discourse, opinion, retreat, exit, obedience*. Розбіжності відзначено в англійській мові, в якій ситуація виявляє розширення за ознакою вияву суміжних дій Експерієнцера (*retreat, exit, obedience*).

Актантний параметр засвідчує подібності й розбіжності змін у профілі учасника заданої ситуації. Зміни профілю учасника виявляють відповідність первинного або вторинного профілю семантичної похідності.

Відповідність **первинного** профілю встановлює подібності й розбіжності семантичних переходів, реалізованих у межах того ж типу похідності (напр., рольовий → рольовий, комунікативний → комунікативний, таксономічний → таксономічний і т. ін.). Пор. відповідності семантичного переходу на рівні реалізації таксономічного класу учасника в номінаціях укр. *блакитноокий*; *синьоокий*; пол. *błękitnooki, niebieskooki*; англ. *blue-eyed* (див. вище). Відповідники демонструють тенденцію до реалізації таксономічного класу в напрямі ЛЮДИНА → ПРИРОДНІ ОБ'ЄКТИ, подекуди ВЛАСНІ НАЗВИ. Однак, якщо в українській та польській мовах такі учасники виявляють ознаки поетичних номінацій (як варіант уособлення), то в англійській мові – термінологічних (ідентифікаційних) назв, пор.: *blue-eyed grass* «*Sisyrinchium Bermudianum*, a large genus of annual to perennial plants of the iris family, native to the New World»; *blue-eyed Mary* «a North American plant, *Collinsia verna*, of the figwort family, having long-stalked flowers with the upper lip white or purple and the lower lip blue». Пор. також номінації *black-eyed pea* «*spec. Of a variety of pea: having a black speck*»; *black-eyed Susan* «a name applied to various plants having pale flowers with dark centres, esp. *Thunbergia alata and Rudbeckia hirta*» і т. ін. Розбіжностями відзначено ситуацію «ментального руху», в якій семантичний перехід реалізовано за ознакою зміни комунікативного рангу учасника в зоні концепту Експерієнцера (суб'єкта ментального стану). В українській та англійській мові перехід допускає топікалізацію як Експерієнцера, так і учасника *nomina anatomica*, пор.: укр. *Вона в думках поверталася до перших днів війни* → *Вона думками поверталася до перших днів війни* → *Її думки поверталися до перших днів війни*; англ. *A strange thought flashed through her mind* → *She flashed back to a moment in time when she was a young child in pigtails* → *Her mind flashed back to the day of their divorce*. Натомість у польській мові топікалізується лише позиція Експерієнцера, пор.: *Coraz częściej wracał myślami do wczesnej młodości. Często cofam się myślą w dawne lata*.

Відповідність **вторинного** профілю встановлює подібності й розбіжності семантичних переходів, реалізованих у перспективі іншого типу похідності (напр., рольовий → комунікативний, рольовий → таксономічний, рольовий → дейктичний і т. ін.). Зокрема, семантичний перехід у межах українського фразеологізму *світу божого не видно* «1. Зовсім нічого не можна побачити, розрізнити зором; стає або стало темно (від сильної зливи, хуртовини, туману»

ну, пилу і т. ін.): *Якось він недобре прикрив лантух, кури повилазили і давай літати по хаті, битись у вікна, кудкудакати. Збили таку пилуку, що світу не видно* → «2. Когось чи чогось дуже багато»: *У нашому селі за Савлуками світу не видно: що хата, то й Савлук*, виявляє ознаки референційної похідності, реалізованій на основі зміни типу референції учасника ситуації: об'єкти, що обмежують візуальне спостереження vs. будь-які об'єкти. Дериваційний зв'язок ґрунтується на імплікації «висока щільність – велика кількість» (висока щільність однорідних об'єктів, що обмежує візуальне спостереження, осмислюється як скупчення цих об'єктів у великій кількості). Утілюючи сценарій відособленого (відмежованого) сприйняття (*detached perception*), польський відповідник *świata bożego nie widzieć* «robiąc coś, koncentrować się tylko na tym, angażować się w to całkowicie, nie zwracając uwagi na to, co dzieje się dookoła» засвідчує семантичний перехід за ознакою дійкичної похідності на основі позиційної зміни суб'єкта спостереження: 'наочне обмеження' vs. 'наочна відсутність'. Дериваційний зв'язок ґрунтується на імплікації «глибше (ментальне) занурення – більше відособлення (відмежовування)» (чим більше людина ментально занурюється в якусь проблему, тим більше вона відмежовується від навколишнього середовища). Англійський відповідник *to be snowed under (with smth.)* «to have so much work that you have problems dealing with it all; to be overwhelmed, esp. with paperwork» концептуально наближений до українського та польського фразеологізмів у тому сенсі, що імпліцитно виявляє ознаки ситуації обмеженого візуального спостереження, пор.: *snow (under)* «to cover with, to bury in snow; fig. to submerge, overwhelm, overpower, etc.» → *cover* «to hide from view». При цьому семантичний розвиток ситуації очевидно реалізується в перспективі зміни таксономічного класу учасника: АТМОСФЕРНЕ ЯВИЩЕ → РОБОТА (ЗАНЯТТЯ).

Семантична деривація лексики виявляє ознаки похідності ситуативного типу, що передбачає розширення концепту вихідної (прототипної) ситуації до меж семантики цільової ситуації. Модель прототипної ситуації представляє ситуацію як конфігурацію альтернативних ієрархічно упорядкованих фрагментів, які ми вибудовуємо відповідно до логіки нашого життєвого досвіду. На рівні семантики слова або певного класу слів такі фрагменти формують набір спільних семантичних компонентів, які й визначають конфігурацію концепту прототипної ситуації. Розширення окреслює перебудову конфігурації концепту вихідної ситуації або створення нової конфігурації концепту, що засвідчує зміни в профілі ситуації (осмислення ситуації в іншій пізнавальній перспективі) та профілі актанта (в аспекті розширення або звуження «повноважень» ключових учасників ситуації).

У перспективі міжмовного зіставлення семантичної деривації параметри «зміна профілю ситуації» та «зміна профілю учасника ситуації» виявляють відповідності (подібності й розбіжності) семантичних переходів між значеннями лексики в близькоспоріднених та неспоріднених мовах. Відповідність за параметром «зміна профілю ситуації» встановлює подібності та розбіж-

ності семантичних переходів за ознаками зовнішнього профілю (реалізованих у перспективі іншої ситуації) та внутрішнього профілю (реалізованих у межах тієї ж ситуації). Зміни зовнішнього профілю ситуації зумовлені чинником переходу в іншу ситуацію (ситуацію іншого семантичного класу). Зміни внутрішнього профілю ситуації зумовлені чинником фокусування (підвищення ступеня виокремлення) або дефокусування (пониження ступеня виокремлення) певних елементів ситуації. Відповідність за параметром «зміна профілю актанта» встановлює подібності та розбіжності семантичних переходів за ознаками характеристик, які учасники набувають або втрачають, виявляють або приховують у міру осмислення людиною змін, що відбуваються в світі (в певній ситуації) або в самій людині. У межах параметра «зміна профілю актанта» встановлено два типи відповідностей: первинного профілю (перехід у межах того ж типу похідності: напр., рольовий → рольовий, комунікативний → комунікативний, таксономічний → таксономічний і т. ін.) та вторинного профілю (перехід у перспективі іншого типу похідності: напр., рольовий → комунікативний, рольовий → таксономічний, рольовий → дейктичний і т. ін.).

Перспектива відтворення специфіки національно-мовних картин світу, виявлення універсальних механізмів концептуалізації в аспекті всіх можливих зв'язків між мовними значеннями визначає доцільність подальших досліджень семантичної деривації лексики різних тематичних класів.

Література:

1. Зализняк А. А. Многозначность в языке и способы ее представления / А. А. Зализняк. – М. : Языки славянских культур, 2006. – 672 с. – (Studia Philologica).
2. Ирисханова О. К. Игры фокуса в языке. Семантика, синтаксис и прагматика дефокусирования / О. К. Ирисханова. – М. : Языки славянской культуры, 2014. – 320 с. – (Studia Philologica).
3. Падучева Е. В. Динамические модели в семантике лексики / Е. В. Падучева. – М. : Языки славянской культуры, 2004. – 608 с. – (Studia Philologica).
4. Рахилина Е. В. Основные идеи когнитивной семантики / Е. В. Рахилина // Современная американская лингвистика: Фундаментальные направления / [ред. А. А. Кибрик, И. М. Кобозева, И. А. Секерина]. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Едиториал УРСС, 2002. – С. 370–389.
5. Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики / Д. Н. Шмелев. – [2-е изд., стереот.]. – М. : КомКнига, 2006. – 280 с.

ЗМІСТ

Вокальчук Галина

«ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ» – НАУКОВИЙ ПРОЕКТ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА К. Ф. ШУЛЬЖУКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	3
---	---

РОЗДІЛ 1 ДІЛИМОСЯ ДОСВІДОМ

1. ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

Деменчук Олег

СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ЛЕКСИКИ В ПЕРСПЕКТИВІ ЗІСТАВНО- ТИПОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	12
---	----

Совтис Наталія

ДИСГАРМОНІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ НА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ	21
--	----

2. ГРАМАТИКА

Кузьмич Оксана

ПИТАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНОСТІ/НЕЕЛЕМЕНТАРНОСТІ ОДИНИЦЬ У СИНТАКСИЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ К. Ф. ШУЛЬЖУКА	28
--	----

Шкарбан Тамара, Смаглюк Іванна

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СТРУКТУРИ СКЛАДНИХ КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ОДНОРІДНОЮ СУПІДРЯДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ШІСТДЕСЯТНИКІВ)	33
---	----

Щербачук Наталія

ТИПОЛОГІЇ ВИСЛОВЛЕНЬ У ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ	37
---	----

3. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Шевчук Тамара

ФУНКЦІОНА ТРАНСПОЗИЦІЯ ЕМОТИВНОЇ ЛЕКСЕМИ СТРАХ У СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	43
---	----

4. НЕОЛОГІЯ

Гаврилюк Наталія

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ У ПОЕЗІЇ
НЕОКЛАСИКІВ (ЗА ЧАСТОТНІСТЮ КОРЕНЕВИХ МОРФЕМ
АВТОРСЬКИХ НОМІНАЦІЙ) 48

Семенюк Ольга

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КІЛЬКІСНИХ ПІДРАХУНКІВ В АНАЛІЗІ
СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АВТОРСЬКИХ
НОВОТВОРІВ ПАВЛА ТИЧИНИ 53

5. ОНОМАСТИКА

Максимчук Віталій

ПРОБЛЕМИ ПРАВОПИСУ ІНШОМОВНИХ АНТРОПОНІМІВ
У ФУТБОЛЬНОМУ ДИСКУРСІ 59

Руда Олена

ЗМІНИ МОВНОГО ЛАНДШАФТУ КИЄВА: ЧИННИКИ Й ТЕНДЕНЦІЇ 64

6. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Стишов Олександр

НОВОЗАПОЗИЧЕНІ ФРАЗЕМИ-АНГЛІЗМИ В СУЧАСНІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ 72

7. ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Сербина Татьяна, Андрощук Ирина

ПРЕЦЕДЕНТНІЕ ВЫСКАЗЫВАНИЯ В ГАЗЕТНОМ ТЕКСТЕ 81

8. ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ОСВІТИ

Головата Лариса

КРАЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТ У СИСТЕМІ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ
ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ 87

Мельничайко Володимир, Криський Мирослава

УЧНІВСЬКІ ТЕКСТИ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ
ДЛЯ УРОКІВ МОВИ 93

<i>Ричагівська Юлія, Хмуровська Тетяна</i> ОРФОЕПІЧНІ ПОРУШЕННЯ В МОВЛЕННІ ТЕЛЕЖУРНАЛІСТІВ РІВНЕНЩИНИ	100
---	-----

РОЗДІЛ 2

ГРАМАТИЧНІ ОДИНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНОМУ ТА ФУНКЦІЙНОМУ АСПЕКТАХ

<i>Гаврилюк Юлія, Звизник Марія</i> СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДНОПІДРЯДНИХ РЕЧЕНЬ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ СВІТЛАНИ ТАЛАН)	104
--	-----

<i>Нестерук Юлія</i> СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ ІМПЕРАТИВНИХ РЕЧЕНЬ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА)	108
--	-----

<i>Нижник Олеся</i> КАУЗАЛЬНІ ВІДНОШЕННЯ В СКЛАДНОСУРЯДНОМУ РЕЧЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДИВО»)	111
---	-----

<i>Подерня Ірина</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	114
--	-----

<i>Римар Зоряна</i> ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА ПОЕЗІЇ ДМИТРА ПАВЛИЧКА	117
--	-----

<i>Харкевич Юлія</i> КАТЕГОРІЯ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІЙ СТРУКТУРІ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ В. ШКЛЯРА «ЗАЛИШЕНЕЦЬ. ЧОРНИЙ ВОРОН»)	120
--	-----

РОЗДІЛ 3

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЯ

<i>Білецька Ольга</i> СЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА ТА ЮРІЯ КЛЕНА	124
---	-----

Ліпкевич (Тимочко) Ольга

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВОТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ
ПОЕТІВ-ДИСИДЕНТІВ 128

Метелюк Ірина

ОСОБЛИВОСТІ СЛОВНИКОВОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ АВТОРСЬКИХ
НОВОТВОРІВ ІЗ СЕМАМИ 'ЕМОЦІЯ', 'ПОЧУТТЯ' В УКРАЇНСЬКІЙ
ПОЕЗІЇ ХХ – ХХІ СТОРІЧ 134

Мормуль Руслана

СЛОВОПОШУКИ ДМИТРА ПАВЛИЧКА 142

Паюк Оксана

ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ В МОВІ СУЧАСНОЇ АВТОРСЬКОЇ ПІСНІ 145

Подерня Ірина, Смаглюк Іванна

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ
ПОЕТІВ РІВНЕНЩИНИ 150

Радько Оксана

БІБЛІЙНО-ХРИСТІЯНСЬКІ СЛОВА-СИМВОЛИ В СЕМАНТИЧНІЙ
СТРУКТУРІ АВТОРСЬКИХ ПРИКМЕТНИКОВИХ НОВОТВОРІВ 154

Хоменко Анна

СЛОВОВІР ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ НА
ПОЗНАЧЕННЯ КОСМІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ У ПОЕЗІЇ ХХ СТОЛІТТЯ 162

РОЗДІЛ 4 ОНОМАСТИКА

Попко Марія

НЕОФІЦІЙНА АНТРОПОНІМІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ
В КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ 166

Скорук Денис

ВЛАСНІ НАЗВИ ПЕРСОНАЖІВ РОМАНУ ІВАНА БАГРЯНОГО
«ТИГРОЛОВИ» 170

Скорук Дмитро

АНТРОПОНІМІЯ ПОВІСТІ ІВАНА НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО
«КАЙДАШЕВА СІМ'Я» 173

РОЗДІЛ 5 ДІАЛЕКТОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Дячок Катерина

МОТИВАЦІЯ ФІТОНІМІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА СМОРОДСЬК
ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 177

Крищук Ірина

НАЗВИ СТРАВ ЗИМОВОГО ЦИКЛУ СВЯТ У ГОВІРЦІ с. ЗЛАЗНЕ
КОСТОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 181

Мазяр Вікторія

ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТНОГО СЛОВОТВОРУ В УКРАЇНСЬКИХ
ЗАХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ 184

Плескач Ірина

ЛЕКСИКА ОБРЯДОВИХ СТРАВ СВЯТ ЗИМОВОГО І ВЕСНЯНОГО
ЦИКЛІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА КРУПОВЕ ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 188

РОЗДІЛ 6 ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ. ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Богун Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ПРИКЛАДІ
НОМІНАЦІЙ «ТЕРМІН» І «ТЕРМІНОСИСТЕМА» В УКРАЇНСЬКІЙ
І АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ 192

Бондаренко Ольга

МОВНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ІДІОСТИЛЮ АВТОРА ХУДОЖНЬОГО
ТВОРУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ) 194

Пономаренко Марія

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДЕМІНУТИВІВ ТА АУГМЕНТАТИВІВ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ЧЕСЬКУ 196

Шистеров Ігор

ВІДДІЄСЛІВНА АДВЕРБІАЛІЗАЦІЯ В ЧЕСЬКІЙ
І УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ 200

Шитова Ольга

СТАРΟΣЛОВ'ЯНСЬКА (ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКА) МОВА:
ТЕРМІНОЛОГІЯ ТА РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ...205

РОЗДІЛ 7 ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Зазуляк Юлія

АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО МЕДІА-ДИСКУРСУ В ПЕРЕДНОВОРІЧНОМУ
КОНТЕКСТІ 216

Камишанова Тетяна

ВІД ТЕЛЕГРАФУ ДО ІНТЕРНЕТУ: ЯК МЕДІА ВПЛИВАЮТЬ НА ЗМІСТ
ТА ЯКІСТЬ 221

ІМ'Я В НАУЦІ

Radana Merzová

PROFESOR JOSEF ANDERŠ A OLOMOUCKÁ UKRAJINISTIKA 226

НАУКОВА ХРОНІКА

Ричагівська Юлія

У МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ «ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ
МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ» (м. Рівне, РДГУ, 28 травня 2015 р.) 230

Кірілкова Наталя

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ
«ДІАЛЕКТОЛОГІЧНІ СТУДІЇ НА ТЕРЕНАХ РІВНЕНЩИНИ»
(м. Острог, 6 червня 2014 р.; м. Сарни, 22 травня 2015 р.) 232

НЕЗАБУТНІ

Галина Вокальчук, Оксана Кузьмич

ПРОФЕСОР ЇРЖІ МАРВАН У РІВНОМУ 235

Архангельська Алла

ВІН БУВ ЗАКОХАНИЙ У СЛОВО: IN MEMORIAN ПРОФЕСОРУ
ЇРЖІ МАРВАНУ 239

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 242

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»
пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 25 травня 2016 р.)

Випуск 7

Головний редактор *Вокальчук Г. М.*

Заступники головного редактора *Гаврилюк Н. В., Щербачук Н. П., Ричагівська Ю. Є.*

Комп'ютерна верстка *Крушинської Н. О.*

Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

У дизайні обкладинки використано портрет
професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 25 травня 2016 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 7. – 2016. – 252 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

Collection of scientific articles “Linguistic studies of young researchers”. – Vol. 7. – Rivne : RSHU, 2016. – 252 p.

ISBN 978-966-2254-33-4

The collection includes articles of participants of the VI International scientific readings “Linguistic studies of young researchers” to the memory of Professor K. F. Shulzhuk (Rivne State Humanitarian University, May 25, 2016). The writings discussed urgent issues of modern Ukrainian language, Ukrainian language history, linguistic and idiosyncratic, neology, language culture.

For teachers, graduate students, students-philologists.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

Формат 100x70/16. Папір офсетний. Друк цифровий

Ум. друк. арк. 20,47. Гарнітура «TimesNewRoman».

Наклад 100 прим. Віддруковано: ФОП Кукса Ю.А.